

pa mladinoslovna dejstva, ki marsikaj iz sedaj veljavnih učnih načrtov odločno — odklanjajo! Vsestranski okvirni minimalni učni načrt naj dovoljuje, da si posamezne pokrajine — svoji strukturi primerno — izdelajo podrobnejše načrte za šolsko delo, ki naj upoštevajo načela § 44. šol. zakona in dajejo možnosti za nemoteno delo v normalnih (ne prenapoljenih) razredih! Mnogo lažje bi seveda bilo delo, če bi se pričelo s spremembami šolskega zakona in bi se na to še le naslonilo vse ostalo podrobno delo. — Časi so pač taki, da smo lahko zadovoljni tudi že z delnim olajšanjem. Pozdravljamo iniciativo ministrstva in želimo obema članoma mnogo uspeha!

EKSKURZIJA IZ ŠABCA

V dneh od 22. do 26. t. m. se je mudila v Ljubljani skupina 39 učiteljskih in učiteljskih skupin iz Šabca pod vodstvom prof. pedagogike na tamkajšnjem učiteljskem, gospoda Mihajloviča, ge. Lazičeve in gospodične Obrenovičeve. Pot jih je vodila iz Šabca v Zagreb, Ljubljano, Jesenice in Bled, skozi Maribor ter Borovo nazaj v Šabac. Vsekakor je zanimiv in omembe vreden smoter ekskurzije. Prav radi svoje naloge je ta ekskurzija edinstven primer dela za stvarno zblizanje narodov Jugoslavije; za bližanje, ki bo izgrajeno na realnem sodelovanju v »živem«, vsakdanjem življenju, na spoznanju, da nas je zgodovinski razvoj pripeljal do življenja v skupni državi, da je ta državna tvorba trem jugoslovanskim narodom dom. Dom, ki je šev, dom, v katerem se še nismo znašli kot sostanovci, saj smo se skozi stoletja radi bivanja v drugih državnih zajednicah navadili vsak ob svoji uri vstati, vsak svojega koraka, načina dela itd. Do pravega odnosa bomo prišli le na osnovi stvarnega spoznavanja drug drugega. Naš odnos mora sloneti na najbolj prozaični realnosti; na zavesti življenja je urejanje, previdno uravnavanje križajočih se interesov.

To je menda vodilo gospoda prof. Mihajloviča in njegovih sodelavcev, ki prikazujejo Srbom hrvatsko in slovensko pedagogiko; v tem je utemeljena naloga ekskurzije, pokazati učencem delo hrvatskih ter slovenskih učiteljev znanstvenikov, da se na licu mesta prepričajo, če odgovarja opis, književno delo živici stvarnosti.

Dejstvo, da pozna prof. Mihajlovič poslednje slovensko ime, ki je bilo vsaj enkrat v katerem koli slov. pedagog. listu, knjigi, brošuri, je za nas čast, ki pa bi nam morala vzbuditi neko neugodje spričo dejstva, da tem sodelavcem, ki poznajo poslednji nov pojav v slovenski podeželski šoli, nismo izkazali one pozornosti, katera jim gre.

Stanovska organizacija pa je ponosna, da je med šolskimi pedagogi in tovariši edino upoštevano in da je želo posebno ugodno kritiko prav delo tov. Vranca, Kobilice, Pibrovca, tov. v »Učiteljskem pokretu« in drugih, torej delo članov JUU. To je dokaz, da so rezultati dela naših učiteljev — znanstvenikov res objektivni, dobri.

Zelimo samo to, da je gospod Mihajlovič čimbolj kritičen, da bi izpregledal tudi temne strani ter si ustvaril stvarno sliko o slovenskem slovstvu, sliko, ki se bo gotovo razlikovala od slike, ustvarjene na podlagi spisov in analiz, dognanj poedincev, grup, ki dvigajo nivo, kar pa se razlikuje od faktorjev, iz katerih je ta nivo izveden.

Iz povedanega je razviden kriterij in smoter ekskurzije gosp. Mihajloviča. Nauk, ki ga izvajamo za ekskurzije ter podobne ogleda, je; prepričaj se, če je to, kar se sveti, res zlato, ako je to zlato živ, zadostno izrabljen, mrtev, neracionalno rabljen, neizrabljen kapital. U. K.

OBČNI ZBOR UPOKOJENEGA UČITELJSTVA

Društvo upokojenega učiteljskega je imelo v četrtek, 20. aprila, svoj letni občni zbor pri povoljni udeležbi članstva. Ogromna večina članstva stanuje izven Ljubljane in se ne more udeležiti zborovanja, ker se pri sedanjih težkih časih vsakdo boji stroškov.

Občni zbor je otvoril predsednik tovariš Hinko Šumer s krajšim poročilom o delovanju društva za preteklo leto. Spomnil se je v preteklem letu umrlih članov, katerih spomin smo vsi navzoči počastili s slava-klicem. Iz črpnaj tajniško in blagajniško poročilo sta podala tajnik in blagajnik. Tudi v tem letu je društvo napredovalo. Imelo je sicer 25 smrtnih primerov. Za njih posmrtnine se je izplačalo postavnim dedičem petdeset tisoč dinarjev, kar je tem ob takem žalostnem dogodku in raznih izdatkih v veliko utemo in pomoč.

Društvo ima stanovsko-karitativni namen. Posmrtnine se izplačujejo takoj, ker društvo že razpolaga s tolikšno rezervno zalogo, da to zmore.

V preteklem letu je na novo pristopilo 41 članov. Seveda je to število daleko preniko z ozirom na število leto za letom upokojenih tovarišev in tovarišic in še posebej z ozirom na dober namen društva.

Volitve za to delo so se izvršile z vzklikom. Mesto odstopivšega dosedanjega predsednika Šumra je bil izvoljen tovariš Skulj Andrej. Ostali odborniki in funkcionarji so ostali isti.

Po izvršitvi dnevnega reda je podal tov. Iv. Kocijančič izčrpnno poročilo o novem pravilniku za humanitarne ustanove; pojasnil je tudi, kaj se je že vse ukrenilo, da se ta pravilnik omili in da se očuva nedotakljivost pridobitnih članskih pravic teh ustanov.

Po dvehurnem zborovanju je predsednik Skulj zaključil občni zbor z zahvalo navzočim za dosedanje delo in s pozivom na nadaljnje sodelovanje za napredek društva in v dobro članstva.

Pri tej priliki vabimo tem potom in pozivamo tovariše(ice), ki so že upokojeni, a še niso člani, da pristopijo k društvu, ker čim dalje se odlašajo, s tem večjimi stroški je zvezan pristop v zvezo. S pristopom pomnožite svoje prihranke dedičem.

Zadnje novosti

za Vas in Vašo obitelj modernih

kvalitetnih blagov, po priznani najugodnejših cenah kupite v veletrgovini

MANUFAKTURE NOVAK

Kongresni trg 15 pri Nunski cerkvi

Vsak prvi četrtek v mesecu, če ni praznik, ima odbor sejo popoldne ob 4. uri pri Novem svetu. Te seje so obenem tovariški sestanki, h katerim ima pristop in so vabljeni vsi člani. Ako je ta dan praznik, tedaj je naslednji četrtek seja.

— Učiteljski zbor pri D. M. v Polju je daroval namesto venca v počaščenje spomina umrle matere tov. Kržinove in umrlega očeta tov. Širnikove 300 din v sklad za revne učence, oziroma za nabavo perila dojenčkom v obmejnih krajih. Upraviteljstvo se darovalcem iskreno zahvaljuje.

— SPET PREMESTITVE? Da! Prenešen bo namreč tisk »Roditeljskega lista«, ki ga izdaja mariborska pedagoška centrala, iz Maribora v Ljubljano. Tiskala ga bo Učiteljska tiskarna, ker se bo zavzela za »Roditeljski list: učiteljska organizacija, in to v isti meri, kakor se za hrvaški »Roditeljski list« zavzema organizacija meščanskošolskega učiteljskega. Na ta način bo list še tesneje združen z interesi učiteljskega, ki mu je pri njegovem izvenšolskem delovanju pri ustvaritvi stikov med šolo in domom list neobhodno potreben. Prosimo zaradi tega vse učitelje(ice) poverjenike(ce), da čimprej poravnajo zaostalo letošnjo in lanskoletno naročnino, in to najkasneje tekom meseca maja, ko izide povečana dvojna številka lista z bogato vsebino, posvečeno naši družini.

— Vsa šolska upraviteljstva prosimo, da poravnajo v najkrajšem času, najpozneje pa tekom meseca maja t. l. vso naročnino za »Roditeljski list«. Nekateri dolgujejo znatne vso-

te še od lanskoletne naročnine, s čimer ne otežkočajo le delo upravi, ampak škodujejo razvoju lista samega.

— Opozorite starše ob priliki majskih materinskih dni in roditeljskih sestankov, da se še lahko naroče na lanski in letošnji letnik »Roditeljskega lista«, od katerega imamo še nekaj kompletnih izvodov na razpolago.

— Upraviteljem ljudskih šol sporočamo, da so po informacijah na pristojnem mestu stari Listi ocenjevanja (v cirilici) še vedno veljavni, dokler ne poide zaloga na šolah. Zato prosimo, naj šole teh tiskovin ne vračajo svojim dobaviteljem.

— Šole, ki še niso naročene ne na I. niti na II. letnik »Roditeljskega lista«, opozorjamo, da si izpopolnijo knjižnico s to revijo, ki jo lahko naroče tudi vezano po nizki ceni 36 din.

— Naša narodna dolžnost je, da vnesemo v naše zasebne, javne in šolske knjižnice v prvi vrsti domača dela, posebno taka, ki vzgajajo naše starše in naš rod k pravemu slovensko globoko osiđranemu rodbinskemu čutu. Pri tem nam pomagajo mnogo naša odlična poljudna pedagoška dela in listi, med katerimi je »Roditeljski list« zavzel zelo upoštevano mesto.

Osebne zadeve

— Z odlokom prosvetnega ministra so prestavljeni naslednji učitelji in učiteljice: Ana Štern iz Tinj v Slovensko Bistrico, Stefanija Ferlež iz Sel v Želimlje, Dušan Lenšček iz Zavrča v Zdole, Olga Klun iz Belih vod v Št. Janž pri Dravogradu, Ivan Rupnik iz Tuhinja v Stranje, Mirko Lešnik iz Negove v Kamnico, Francišek Jernej iz Radmirja v Celje, Marija Fabijani iz Turja v Jarenino, Bogomir Gorišek iz Turaljeva (vardarska banovina) v Tišino, Karolina Zupančič iz Sv. Križa na Primskovo, Oresta Košutnik iz Št. Janža v Sp. Sv. Kungoto, Avgusta Lobe iz Lipoglavja v Polom, Jakob in Marija Meško iz Št. Ruperta v Črešnjavec, Fanči Žurman iz Pristave v Rogoški Slatino, Janko Žurman iz Sv. Križa v Šmarje, Danijel Perenič iz Sv. Križa v Pristavo, Leopoldina Faganel iz Studencev v Ljubljano, Josip Tavželj iz Frama v Ljubljano, Justina

Pipán iz Senova v Šmartno, Stanko Svete iz Golega v Zalog, Maksimilijan Koman iz Stranj v Domžale, Marija Grašanovič iz Trnja v Naklo, Vida Fajdiga iz Stranj v Kamnik, Ivo Prejč iz Dol v Litijo, Angela Doležal iz Polhovca Gradca v Ljubljano, Martin Čander iz Hraštnika v Ljubljano, Ludvik Mašat iz Luč v Pragersko, Stanko Ponikvar iz Zagorja v Toplice.

— Praktični učiteljski izpiti so se vršili pred državnim izpitnim odborom v Ljubljani od 17. do 24. t. m. Izpit so napravili naslednji učitelji pripravnik(ce): Vilfan Julijana; Anceľj Rozalija, Gruden Ana, Ile Angela, Lavrič Ljudmila, Mihelič Egon, Okorn Marta, Palčič Ernest, Zima Amalija, Zimic Cvetka, Zeleznik Bogdana; Breže Rudolf, Demšar France, Sprager Danijela.

Kaj vse pišejo

o učiteljsstvu, šoli, prosveti in JUU

— V globine našega položaja! je naslov članka, ki ga prinaša »Večernik« z dne 22. aprila in prinaša med drugim: Zato pa me je pred leti tembolj razveselilo dejstvo, da so nekateri javni delavci, zlasti iz učiteljskih vrst, v svojih člankih, črpanih iz dolgoletnega vsakdanjega bistrrega opazovanja, doživljanja in temeljitega študija obstoječih razmer, nanižali toliko idejno bogate vsebine v obliki praktičnih predlogov za pozitivno ustvarjajoče delo med našim narodnim življenjem, da je to brezdvomno tudi naporno, polg stanovskih dolžnosti opravljeno delo vsega občudovanja in priznanja vredno. Sveta dolžnost odločilnih faktorjev v državi bi bila, da javne delavce takih sposobnosti, ne oziraje se na politično prepričanje in strankarsko pripadnost, za tako pozitivno, iz golega idealizma in čiste ljubezni do naroda in države opravljeno delo primerno nagradijo in jih tudi kot strokovnjake pritegnejo na najvišja mesta, kjer bi znali brezdvomno z največjimi uspehi pripomoči do realizacije stvarnih, idejnih smernic, predlogov in načrtov, zajetih iz življenja našega narodnega življa, torej iz prave naravnega vira.

Gg. učitelj M. Mencej (učitelj in naše obmejno vprašanje), Jurančič Josip (osrednji problem obmejnega šolstva), Vlad. Majhen (obmejni problem v Slov. goricah), Luknar Fr. (šolski okoliš, Tezno, gospodarske, socialne in kulturne prilike), Terčak Stane (učitelj in narodno-obrambni problemi v dravski banovini), Zmago Švajcer (o vaških knjižnicah), so pokazali na vse pozitivne in negativne vzroke, ki igrajo vlogo v razvoju našega življenja. Imenovani pisatelji prihajajo do zaključka, da delo naših društev in klubov ni medsebojno povezano in po skupno določenem in stvarnem načrtu usmerjeno; da je v svrhu uspešnega narodno obrambnega dela potreben študij obmejnih vasi in temeljito poznavanje življenjskega stanja v teh krajih in da se mora vse narodno obrambno in kulturno delo združiti z gospodarskim delom, ki pa mora biti podrejeno neki centrali, katera bo dajala temu delu pravilne smernice.

— Mladini dobro, socialno vzgojo! je naslov članka v »Eidinosti« z dne 22. aprila, ki pravi med drugim: Vsa vzgoja v osnovnih šolah sloni na učenju čitanja, pisanja, spoznavanja jezika, zgodovine itd. Da bi človek našel kaj socialnega v naši šoli, o tem ni govora. Teža se zavedajo že tudi mnogi učitelji, ki se z vsemi svojimi močmi bore za novo vzgojo,

v naših osnovnih šolah, ki naj ima v sebi tudi socialno stran.

Isto kar velja za osnovno šolo, velja tudi za ostale šole. Človek, ki presedi 8 let v šolskih klopih, ne pozna najosnovnejših pojmov o družbi itd. Skratka: človek, ki se je šolal 8 let, je za življenje in družbo nepripravljen.

Izlet v Dolomite

ki bo prve dni julija, organizira

IZLETNA PISARNA M. OKORN

Ljubljana, Franciškanska ulica 3 — Tel. 22-50

Vplačila na obroke!

— »Slovenski Narod« z dne 20. aprila prinaša poročilo o predavanju dr. Vlada Schmita, ki ga je imel v okviru Pedagoškega društva v Ljubljani, med drugim tudi: Šola ne more ostati ravnodušna ob vprašanju, kako se bodo njeni gojenci pozneje znašli ob trdi resničnosti poklicnega življenja, pa bi zato s šolskimi ukrepi, ki bi služili poznejšemu poklicnemu svetovanju, nikakor ne vnašali vanjo, kar bi ji bilo tuje in kar bi vanjo ne spadalo. Neodgovorno do mladine bi namreč bilo, če bi bila nadaljnja šolska in poklicna izobrazba njenih najboljših učencev prepuščena golemu naključju. Mladina s pravico pričakuje pravih razvojnih možnosti za svoje talente. Brez pravega uspeha bi bilo prizadevanje šole in učiteljskega, če bi se njih učenci ne mogli razvijati v skladu s svojo osebnostjo, zmožnostmi in nagnjenji in če bi se po odpustu iz šole znašli na neprimernem delovnem mestu, kjer bi kmalu izgubili zaupanje vase in vero v svojo, čeprav morda omejeno, zmogljivost in veselje do dela. Če pa šola skrbi za kar najboljši razvoj osebnosti svojih učencev do trenutka, ko izstopajo iz šole, je le logično nadaljevanje njene prejšnje usmerjenosti, če pomaga temu principu do veljave in uspeha tudi takrat, ko otrok vstopa v življenje, v poklic.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je predavatelj izčrpnno nakazal smernice, kako naj bi si učitelj in PS vzajemno pomagala, da bi učitelj pozneje zmoženo delo priprave na poklic. Na deželi naj bi učitelj v svojem šolskem okolišu spoznaval gospodarsko in socialno strukturo, ki mu bo pojasnjevala probleme poklicnega življenja.

— KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE dovoljuje cenjenemu učiteljsstvu obročno odplačevanje za vse knjige, ki jih pri njej naroče.

— Če potrebujete pisarniške potrebščine za šolo ali dom, naročite jih pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pa pri njeni podružnici v Mariboru.

Cenj. čitateljem nudimo po najsolidnejših cenah vse vrste oblačil in drugih potrebščin za dom, po ugodnih cenah proti odplačilu v mes. obrokih. Zahtevajte vzorce in navedite vrsto blaga.

Učiteljski pravnik

— Premestitev s pristankom — ni premestitev po prošnji. »Novosti« z dne 15. aprila 1939, prinašajo: Državni uradnik N. N. je dal pristanek, da ga ministrstvo premesti iz dosedanjega kraja službovanja. Prejel je ukaz, v katerem je navedeno, da je premeščen »po prošnji.« S to navedbo je N. N. izgubil pravico do potnih in selitvenih stroškov. N. N. je vložil tožbo na državni svet, ki je razsodil, da bi moral biti N. N. premeščen le »po potrebi službe« in ne »po prošnji.« ker je N. N. dal samo pristanek na premešitev. Državni svet je ukaz o premešitvi razveljavil z razsodbo br. 25539/38.

— Vprašanje in odgovor R. I! 1. Ob vsaki selitvi s pohoštvo mora biti uradno ugotovljena teža (Ročni kat., str. 158.—168.) ne glede na določbe čl. 36., rubrika B, če se za selitev z vozom računa pavšalno povračilo. 2. Ko boste razrešeni službe, prestane tudi užitek iz šolskega (učiteljskega) vrta.

Površniki,

balonski plašči,

obleke

za gospode

PRI LUKIČ-U
Ljubljana, Stritarjeva 9

Naša gospodarska organizacija

Z OBČNEGA ZBORA DOMA UČITELJIC

Osmi redni občni zbor zadruga Doma učiteljic v Ljubljani se je vršil 7. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Po otvoritvi in pozdravu sta se določili za overovateljici zapisnika tovarišici Vida Zupančič in Krista Lukič.

Sledilo je predavanje prof. A. Černejeve »Posebne vzgojne naloge v višji narodni šoli«. Predavateljica je govorila najprej o vprašanju, kaj določa posebne vzgojne naloge višje narodne šole odnosno zadnjih razredov in in šolskih let naše ljudske šole. Omenila je predvsem dva činitelja: starostno dobo otrok in položaj, namen oziroma pomen ljudske šole za naš narod. Nato je prešla na psihološko označitev razvojne dobe, v kateri se nahaja otrok v teh letih, na predpuberteto in puberteto. Posebej je pokazala razliko v dozorovanju fanta in dekleta ter je v zvezi s tem različnim zorenjem opozorila na težkoče vprašanja, ali za ali proti koedukaciji, ki vodi na eni strani k čim priradnejšemu razvoju mladega človeka do drugega spola, na drugi strani pa zaradi vzgojnega prehitavanja deklet v teh letih vendar tudi moti pravilno in globlje vzgojno vodstvo in delo. Dalje je govorila o posebnih vzgojnih težkočah ob prebujanju in zorenju mladega človeka ter vzporedno s tem o posebnih nalogah in vzgojnih potrebah v zadnjih letih ljudske šole, iz katere rastejo otroci v življenje in po večini v nekvificirane poklice. Poudarila je, da je na eni strani ta čas vzgojno najtežji, na drugi pa vzgojno najvažnejši, ker mlad človek ob tem drugim rojstvu začneja res iz sebe doživljati, čutiti in spoznavati vrednote sveta in življenja. Govorila je še o posebnih nalogah prave spolne vzgoje mladine in o pomoči, ki jo potrebuje, ko si iz zmede dni začenja graditi svoj svetovni nazor. Posebej je naglasila, kako lahko časovne krilatice begajo in zavedejo mladega človeka, in kako važno je, da znano v teh letih otroka nekeje notranje zakoreniniti. H koncu je poudarila važnost demorodnega dela v šoli in narodnostne vzgoje. Globoko zajetemu in aktualnemu predavanju je sledil razgovor, v katerega so živahno posegle navzoče tovarišice.

Nato so bila na dnevnem redu poročila upravnega odbora in nadzornega odbora. Zadruga je imela v minulem poslovnem letu šest rednih, eno izredno sejo in širši sestanek članstva o božiču. Nadaljevala in poglobljala je svoj program v kulturnem in gospodarskem pravcu. Udeleževala se je delovanja banovinske Ženske zveze po svoji zastopnici tovarišici Kristi Lukičevi. Na božičnem sestanku je predavala tov. Ang. Vodetova o »Učiteljici v službi svojega naroda« ter opozorila na sodobno najbolj perečo nalogo slovenskega izobraženstva sploh, na narodno obrambno.

Zavetišče Marije Mehletove, ki ga oskrbuje zadruga, je tudi v tem letu redno poslovalo. Poleg vnanjih plačujočih učenc prispeva za 15 najrevnejših iz Ljubljane mestno poglavarstvo. Za vzdrževanje zavetišča je pre-

jela zadruga podpore od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, kr. banske uprave, podmladka Rdečega križa, zajednice Šola in dom na šentjakovski meščanski šoli in tamošnjega učiteljskega zbora.

Dolg na zemljišču se manjša po načrtu. Odplačujemo ga z donosi od kamnov naših najzvestejših tovarišic, pridobile pa smo zopet novih podpisnic. Pregled vseh plačujočih je izšel v »Učit. tovarišu« od 30. marca in 6. aprila t. l. — Hvaležno smo prejele podporo din 3000.—, ki nam jo je naklonil gospodarski svet JUU. — Tov. blagajničarka A. Levčeva je podala letno poročilo z računskim zaključkom.

Za nadzorstveni odbor je poročala tov. A. Gregoričeva, da je pregledal vse poslovne knjige, osobito blagajniško poslovanje s prilogi, in našel vse v najlepšem redu. Za odlično blagajniško vodstvo gre predvsem zahvala tov. blagajničarki. Zato predlaga, da se ji izreče za njeno vzorno delo posebna zahvala. Pohvalo izreče tudi načelnstvu zadruga za požrtvovalno, nesebično udejstvovanje v prid naši skupnosti.

Načelnica je prečitala revizijsko poročilo Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani o redni zakoniti reviziji naše zadruga, izvršeni dne 27. januarja 1939. Iz bilance z dne 31. decembra 1938. je razvidno, da je zadruga premoženje v tem letu naraslo za din 20.426,33, vsoto, ki se steka po večjem iz donosov od kamnov. Poslovanje zadruga je ustrezalo določbam pravil in zakona. Po razgovoru o vseh poročilih sklone občni zbor na predlog tov. Ang. Vodetove odobri računski zaključek za leto 1938.

Pri volitvah za novo poslovno leto je potekla doba nač. Mariji Sodnikovi in namestnici Mariji Herenovi, v nadzorstvu Angeli Gregoričevi in Jeli Levstikovi. Volitve, izvršene z vzklikom, so pa vse te funkcionarke vnovič potrdile za dobo treh let.

Pri raznoterostih je poročala tov. Krista Lukič: Narodno-obrambna komisija je povabila vsa slovenska ženska društva k sodelovanju pri narodno-obrambni delu, da manifestirajo skupno voljo k odporu proti sovražnim nameram in da delajo v nar.-obrambni smislu. Odzvala je večina slov. ženskih društev, sprejela skupni program ter podala izjave, kako mislijo sodelovati. Učiteljice bodo delovale kot doslej, namreč zbirale knjige ter skrbele za obdaranje šolarjev in mater v narodno ogroženih krajih.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključil načelnica občni zbor ob pol 13. uri.

—g Zadrugnikom Učiteljske samopomoči. V mesecu aprilu je umrlo 6 zadrugnikov. Ti so: Zotter Karolina, Gomilsko; Rosina Ana, Ormož; Koderman Marija, Maribor; Furlani Leopold, Ljubljana; Levstik Miha, Celje; Burdian Ivan, Celje. Smrtni primeri št. 485—490. — Posmrtnine v znesku 80.000 din so vse izplačane. Samski zadrugniki nakažejo po 31 din, zakonski pari po 61 din s položnicami, ki smo vam jih razposlali v teh dneh. Zamudniki z večjimi zaostanki so prejeli pismene opomine. Prosimo vse zadrugnike, da poravnate čimprej naznačene zneske.

Učiteljska tiskarna

—t Opozarjamo cenjeno učiteljstvo, da se sestavljajo novi priročniki za vse predmete ljudskih šol.

—t Z lepo knjigo napravite sebi in drugim prijetno življenje. Knjigarna Učiteljske tiskarne vam priporoča sledeče knjige, ki jih lahko plačate v mesečnih obrokih.

a) Za odrasle:

Dr. Fr. Mesesnel: Janez in Jurij Šubic; v polusnje vez. knjiga din 200.—
Anton Podbevšek: Ivan Grohar; v polusnje vez. knjiga din 200.—
L. M. Škerjanc: Emil Adamič; v polusnje vezana knjiga din 125.—

Gustav Renker: Pet mož gradi pot, v platno vezana knjiga;
dr. Klement Jug: Zbrani planinski spisi, v platno vezana knjiga;
Eugene Rambert: Svizec z ovratnico, v platno vezana knjiga;
Eugene Rambert: V borbi z goro, v platno vezana knjiga.

Vse 4 knjige za din 240.—. Posamezna knjiga din 80.—.

Dr. Julius Kugy: Iz mojega življenja v gorah, v platno vezana knjiga;

Boris Režek: Svet med Grintovci, v platno vezana knjiga;
dr. Janez Mencinger: Moja hoja na Triglav, v platno vezana knjiga;
Waldemar Schmidtmann: Stari gams, v platno vezana knjiga.

Vse 4 knjige za din 240.—. Posamezna knjiga din 80.—.

Luka Lavtar: Posebno ukoslovje računskega pouka v narodni šoli, vezano din 48.—
Zaletel: Zgodovina telesne vzgoje in Sokolstvo, din 30.— broš., vez. din 40.—

Dr. Fr. Derganc: Svetozor, broširan din 80.—, vezan din 90.—

Dr. Fr. Derganc: Borba zapada in vzhoda, cena din 6.—

Andrej Rape: Tisoč in ena noč, 3 zvezki, broš. po din 10.—, vez. po din 15.—
Janko Zirovnik: Narodne pesmi z napevi, 1. zvezek, karton din 50.—, vezan din 56.—, 2. zvezek, karton din 40.—, vezan din 46.—

b) Za mladino:

Josip Ribičič: Pisane lutke, cena 60 din, Josip Ribičič: Tinkin zajček, cena 35 din.

Manica Kamanova: Stric s košem, cena 18 dinarjev,

Manica Komanova: Teta s cekarjem, cena 12 dinarjev.

Engelbert Gangl: Moja pot, 10 knjig, pol platno din 200.—, celo platno din 250.—, pol usnje din 320.—.

Mladinska mafica

—mm Zadnja številka letošnjega letnika Našega roda je dotiskana in se te dni razpošilja. Ob tej priliki ponovno opozarjamo poverjenike, da je izšla na podlagi sklepa skupščine letos ena številka Našega roda več kot prejšnja leta. Naročniki plačujejo letos naročnino v desetih obrokih po 2,50 din, in sicer devet obrokov za list, deseti obrok pa za knjige. Kdor ne naroči vseh števil Našega roda, nima pravice do knjig in prav tako ne do bogatih nagrad, ki jih je Mladinska mafica razpisala ob desetletnici izhajanja Našega roda. — Dogaajajo se primeri, da poverjeniki reklamirajo številke Našega roda, ki jih sploh niso naročili. Z odgovarjanjem ima uprava mnogo nepotrebnih stroškov. Zato prosimo poverjenike, da se uverijo še preden list reklamirajo ali so bile dotične številke tudi res naročene in plačane.

—mm Najlepša naša barvna slikanica »Dedek Miha« izide ob koncu šolskega leta in bo najprimernejši dar za pridne učence. Cena 35 din.

—mm Vsebinska 9. številka »Našega roda«. Angela Vodetova: Da bodo vse slovenske matere zadovoljne; Anton Ingolič: Sirote; Lojze Perko: Moji mami; Venčeslav Winkler: Pod našimi okni teče vodička...; Ina Slokanova: Tomažek je spreobrnil očeta; Gustav Strniša: Bobnarji pa bobnajo...; Pavel Kunaver: Slovo; Albert Sirk: Sam s čolnom v Benetke; Mitja: Mamici za god; Ribičič: Noctova barka; Tone Trdan: V dolini lončarjev; P. Stršek: Mrtvi materi; Vilim Kunst: Za tri dinarje elektrike; Mirko Kugler: Moja mačka; Drobne zanimivosti; Mladina piše. Z ilustracijami so zastopani v tej številki Fran Mihelič, Lojze Perko, Mara Kraljeva, Tone Kralj, Hin-

Pavčić: Mladina poje. Za male pianiste, 20 dinarjev.

Karel Pahor: Sto narodnih napevov za gosli, 5 zvezkov po 12 dinarjev.

Janko Zirovnik: Narodne pesmi za mladino, I., II. in III. stopnja din 3.—.

Ne odlašajte z naročili, da se ne boste dolgočasili ob počitnicah.

ko Smrekar, Albert Sirk in Oton Gaspari. Naslova slika »Sole je konec« od Alojza Vizjaka.

—mm Glavna ekspedicija 9. številke »Našega roda« se bo vršila v petek, 28. t. m., tako da bodo imeli list vsi naročniki v rokah že pred 1. majem.

Šolski radio

—r XXVII. Torek, 2. maja: Maj doma in v prirodi; razgovor vodi g. Miroslav Zor.

Kaj je novega na vrtu? V potoku pod gozdom. Močerad in deževniki. Zelena žaba. Rjavi hrošč. Metulji in gosnice. Mlado zelenje. Majniško cvetje. II.—III.

Petek, 5. maja: Sprehodi in izleti v naravo; g. prof. Rafael Bačar. V pogovorih si razlagata dva prijatelja tajne narave.

Prebujanje v rastlinstvu in živalstvu. Vsako bitje se po svoje pripravlja na to dobo. Najmanjši, ki so se zadelali v trdne in gorke ovoje, lezejo iz njih, da si ogrejejo premrlo telo, rastline prodirajo zemljo s ostrimi konicami in silijo na sonce, ptički se pripravljajo na svatbo itd. Za človeka ni peč več tako privlačna. Treba je ven v naravo, da si ogledamo, kaj se tam zunaj godi. Sprehod ob vodi in ogled življenja v njej. Izlet na goro. Barje in njegovo rastlinstvo in živalstvo. Gozd in njegovo prebujanje. Polja in travniki. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 30. aprila, predaval g. inž. Franc Kotlovšek: Setev in presajanje povrtine in drugih kmetijskih sadežev.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz Akcija za češkoslovaške učitelje begunce. Upravni odbor JUU je na svoji seji, 3. in 4. aprila t. l., sprejel na znanje poročilo o akciji za češkoslovaške učitelje begunce in je sklenil, da se akcija nadaljuje in denar porabi potom učiteljske internacionale v Parizu in v skladu s predpisi pravil JUU. Iz tega razloga se pozivajo tovariši in tovarišice, ki se še niso odzvali tej akciji, da izpolnijo svojo dolžnost.

Iz društev Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO LAŠKO bo zborovalo v soboto, 6. maja 1939., ob 8. uri v Zidanem mostu (šola). Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Zapisnik. Predavanje: Pouk elektrike v sodobni šoli — Vilim Kunst. 3. Dopisi. 4. Situacijsko poročilo. 5. Organizacija PJS (Pahor). 6. Slučajnosti. — Vse tovariše in tovarišice opozarjam na velezanimivo predavanje pisca članka »Za 3 din elektrike« v »Našem rodu«. Predavanje bo praktično ter ga bodo pojasnjevali aparati, ki so jih učenci izdelali pri ročnem delu. Prosim zato polnoštevilne udeležbe! — Predsednik.

= JUU SRESKO UCITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG zboruje v soboto, 6. maja t. l., v šoli v Krčevini, in sicer ob pol 10. uri dopoldne. Na zborovanju bo predaval tov. Vauda Mirko o predškolskem spoznavanju šolskih novincev. Ob pol 9. uri se pod vodstvom g. sreskega nadzornika Močnika vrši razgovor o izdani podrobnega učnega načrta za elementarni razred, ki ga bo objasnili njegov sestavitelj tov. Kontler Josip. Tega razgovora naj se predvsem udeležijo vsi elementarci(-ke), pa tudi ostali tovariši, ki jih ta razgovor zanima, ter naj po možnosti prinese s seboj morebitne svoje podrobne učne načrte in predmetne beležke, da pridejo čim bolj do izraza želje in potrebe učiteljskega. Ob pol 9. uri naj pridejo k seji vsi člani(-ce) upravnega in nadzornega odbora. Članarinski dolžniki, storite svojo dolžnost! Apeliram z ozirom na aktualne točke tega zborovanja na polnoštevilno udeležbo. — Predsednik.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ORMOŽ bo zborovalo v soboto, 6. maja, v ljudski šoli na Kapeli. Poleg običajnih točk je na sporedu ogled banovinske trsnice s predavanjem, ogled zdravilišča Radenci in gradnje novega mostu na Muri. — Pridite v ta lepi košček sončnih goric! — Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD bo zborovalo dne 6. maja v Gornjem gradu, takoj po prihodu poštnega avtobusa. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi že dolgo obljubljeno in zelo zanimivo predavanje gosp. dr. E. Mejaka o mladinskem skrbstvu in sodstvu. Zaradi tega in pa, ker smo na željo tovarišev in tovarišic iz gornjega dela doline soglasno izbrali Gornji grad za kraj prihodnjega zborovanja, pričakujemo z vseh strani kar najboljšo udeležbo. Na svidenje! — Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v soboto, dne 6. maja t. l., s pričetkom ob 9. uri dopoldne na mestni ljudski šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Predlogi in

slučajnosti. 4. Predavanje gosp. prof. dr. Pavla Strmšna »Med osnovno in srednjo šolo«. Društvena knjižnica bo poslovala. Ob priliki II. Celjskega kulturnega tedna bo možen ogled razstave akad. slikarja Sirk. Po tromesečnem odmoru prosi za polnoštevilno udeležbo uprava.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo 6. maja t. l. ob pol 9. uri v Domžalah. Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkcionarjev. 2. Volitev delegatov za banov. in drž. skupščino. 3. Predlogi za banov. in drž. skupščino. 4. Predavanje g. dr. Schmidta: »Sodelovanje učiteljskega poklicno svetovalnic«. 5. Aktualna šolska vprašanja. 6. Slučajnosti. — K polni udeležbi vabi odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA - OKOLICA, VZHODNI DEL, bo zborovalo v soboto, dne 6. maja, ob 9. uri v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: 1. Stanovske zadeve. 2. Predavanje: Dr. Jože Rus: »Zbiranje domovinske snovi«. 3. Slučajnosti. — K polni udeležbi vabi odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo v soboto, 6. maja t. l., ob 9. uri v šoli v Lescah. Dnevni red: 1. Predavanje: Dr. Valter Bohinjec: O naši planinski flori in njeni zaščiti. 2. Dopisi. 3. Poročila. 4. Slučajnosti. Pridite vsi! Ob 8. uri je važna odborova seja.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK bo imelo dne 3. maja 1939. svoje zborovanje, združeno s hospitacijo na ogledni šoli v Ljubljani-Bežigrad. Začetek ob 8. uri dopoldne. — Peljemo se direktno v Ljubljano s posebnim avtobusom, ki odpelje točno ob 6. uri zjutraj iz Žužemberka. Povratek ob 18. uri z istim avtobusom. — Sole, ki še niste poslale prijave v smislu moje okrožnice, storite to takoj! — Predsednik.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO PTUJ bo zborovalo v soboto, dne 6. maja 1939., ob pol 9. uri v Mladiki v Ptuj z običajnim dnevnim redom. Na zborovanju bo predavanje tov. Jančiča o zgodovinskem pouku in ljudski šoli. Tovariši(-ce), prosim, poslušajte se pedagoške skrinjice, ki bo visela na zunanji strani vhodnih vrat. — Predsednik.

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO bo zborovalo v soboto, 6. maja, ob pol 9. uri v telovadnici šole na Grabnu. Poleg običajnega dnevnega reda je na programu predavanje dr. B. Vrčona: »Današnja svetovna politična situacija in učiteljevo delo.«

= JUU SRESKO DRUŠTVO V KRANJU zboruje v soboto, 6. maja t. l., v Cerkljah. Začetek ob 9. uri v drž. ljudski šoli. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Učiteljstvo in domača vzgoja. (Referira g. prof. Venčeslav Čopič.) 3. Tajniško poročilo. 4. Blagajniško poročilo. 5. Predlogi in nasveti. — Poklonitev ob grobu nepozabnega predsednika Josipa Lapajnet. — Za avtozvezo Kranj—Cerklje bo poskrbljeno poleg rednega avtobusa. Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je zborovalo dne 11. februarja v Žužemberku ob primerni udeležbi.

Po otvoritvi in pozdravih vseh prisotnih članov preide tovariš predsednik Mervar na dnevni red in poda poročilo iz društvenega dela in gibanja, zlasti o predlogih za fin. zakon, ki jih je predložila naša organizacija. Članstvo se je zanimalo zlasti za napredovanja v višje skupine, ki se kar ne more premakniti z mrtve točke, prav posebno pa se za možnost rednega napredovanja v V. skupino, za katero se organizacija že dolgo bori. Na učit. šolah naj se zopet otvorijo oddelki tudi za dekleta, ker se ženske koti vzgojiteljice lahko odlično uveljavijo. Dejstvo, da bodo z novim proračunskim letom nastavljeni vsi učit. kandidati, je sprejelo učiteljstvo s prav posebnim zadovoljstvom.

Nato je predavala tov. Hrovatova o naših pedagoških dekletih. V svojem predavanju je predavateljica orisala težki položaj kmečkih, osebenških in obrtniških deklet specialno v krški dolini, kjer so možnosti za služek minimalne in pogoji za kakršno koli osamosvojitve silno težki. Vse to pa svojevrstno vpliva na značaj deklet. Zborovalci so aktualno predavanje prav pozorno poslušali.

Mladinski koncert, ki ga bodo skupno priredile šole Ajdovec, Ambrus, Hinje, Korinj, Smihel, Zagradec in Žužemberk, se bo vršil 26. marca v Žužemberku. Vse priprave so v teku.

Nato je recitiral tov. Ljubič iz Zagrade nekatere svoje pesmi. Jako so ugajale vse, zlasti še vojaške. Zborovalci so recitacije prav pozorno in z zanimanjem poslušali.

Naše učit. društvo priredi izlet s hospitacijo v poizkusnem razredu na bežigradski šoli v Ljubljani. Izlet se bo vršil enkrat v maju. Točen datum se še določi.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo meseca maja ali junija. Takrat bo društvo povabilo kot predavateljico g. Anico Černejevo, profesorico na učit. šoli v Ljubljani.

Fr. Mervar, preds. Raf. Hrovatova, taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k Knjige Slovenske matice za leto 1939. so pravkar izšle. Spis Frana Petreta »Poizkus ilirizma pri Slovencih« obravnava vse slovenske in južnoslovenske težnje pri nas v predmarčni dobi; avtor je našel mnogo novega gradiva, s katerim je vrazoval problem na novo osvetljen. Razlaganje je jasno, dokazovanje pregledno in podprto. Knjiga obsega 374 strani leksikonskega formata, opremljena z lesorezi-vinjetami iz dobe, ki ga spis obravnava. Antona Ingoliča povest »Soseska« (212 strani) je izrazito socialno delo in slika spore, ki nastanejo v podpohorski vasi v zvezi s »sosesko«, skupno zemljiško posestvo. Značaji so zelo dobro orisani, zlasti predstavniki treh skupin: kmet Koren, nosilec naziranja, da se soseska ne sme razdeliti, skopuški Pišorn, ki vodi svoj del vasi za razdelitev soseske, in invalid Smeš, voditelj puntarskih bajtarjev, ki v tem sporu zadnji zmagajo. V Ingoličevem pisateljskem delu pomeni ta knjiga nov napredek. — »Dvanajsta ura« je zbirka največjih pesmi pesnika Iga Grudna, čigar pesmi zadnja leta predstavljajo pač najboljšo, kar je slovensko pesništvo ustvarilo v novi dobi. Vsebinska zbirke ima dve osnovi: družbo in ljubezen. Podobe malih ljudi, občutje sedanje družbene groze, družbeno in osebna erotika — to je vsebinska te zbirke, ki bo zbudila gotovo veliko zanimanja. Knjiga obsega 100 strani v izredno lepi opremi. Vse te tri redne publikacije Slovenske matice stanejo broširane za člane 50 din; vezane stanejo 86 din. Hkrati je izdala Matica še izredno publikacijo, ki jo prejmejo Matični člani za doplačilo 10 din, Alme Sodnikove spis »Descartese«, njegovo življenje in filozofija. Spis obsega 136 strani in nam predstavlja francoskega klasičnega filozofa Reneja Descartesa, katerega se je ob tridesetletnici njegovega glavnega spisa pred dvema letoma spominjal ves svet. Knjiga predstavlja prvi spis o tem velikem filozofu v našem slovstvu in novo obogatitev sicer tako revne filozofske literature pri Slovencih. Vse štiri knjige obsegajo nad 800 strani. Slovenska matica v Ljubljani, Kongresni trg 7.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj Stritarjeva ulica 6,
pri franciškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine.
Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

Na Vas je ležeče da imate obleko vedno kot novo
zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanska nasip 4-6
Pratnica — Svetolikalnica

Velika zaloga ur in zlatnine tudi na obročno odplačevanje brez povišanja cen
M. ILGERJEV sin, urar in juvelir
MARIBOR, Gosposka ulica 15.
Zahtevajte brezplačen cenik!